

Landet, hvis vi ikke er i Stand til at betale dem eller at stille Garanti for, at de bliver betalt.

Gennemgaar man Statistikken over Vareomsætningen med Udlandet, tror jeg, at de fleste — efter den Diskussion, der er ført i Bladene om dette Spørgsmaal — vil forbavses over at se, hvor forholdsvist faa af disse Vareposter man kan henføre til egentlige Luksusvarer; de allerfleste er nødvendige Varer for Landets Erhverv og i det daglige Arbejde. Fæster man sin Opmærksomhed særlig ved Spirituosa, Vine, Silke, Automobiles, saa vil man indenfor hver af disse Grupper kunne paavise endog mangfoldige Tilfælde, hvor Anvendelsen af disse Varer i høj Grad maa berettiges til at kalde dem Nyttevarer. Heller ikke disse Varer kan under eet betegnes som Luksusvarer. Men man kan maaske ved Overvejelser i et eller andet Raad dirigere Importen saaledes, at man kan styrke Kronens Kurs. Jeg vil anse det for nyttigt, at Spørgsmaalet bliver underkastet en grundig Udvalgsbehandling her i Rigsdagen.

Man maa ikke være blind for, at de her i Landet værende Beholdninger af Varer vil stige i Pris, og at en Prisregulering derfor vil blive nødvendig; men efter de Erfaringer, man hidtil har gjort paa disse Omraader, er en saadan Prisregulering vanskelig at gennemføre. Dette gælder baade Manufakturvarer og Jernvarebranchen. Jeg hører ikke til dem, der i Statsdrift og Prisregulering ser noget Fremtidsmaal, men jeg betragter det, her er foretaget, som Foranstaltninger, der flyder af Krigen og Krigens Virkninger, som noget, det har været nødvendigt at gennemføre, og som det maaske en Tid kan blive nødvendigt at opretholde, fordi Krigens Virkninger vil være ved længe endnu. Men det maa i Fremtiden blive Rigsdagen, der her faar Afgørelsen, og derfor glæder det mig, at det foreliggende Spørgsmaal er indbragt til Rigsdagens Overvejelse.

Ved en Lov, der lægger Erhvervslivets Dispositioner i et enkelt Udvalgs Haand, hvor Handel, Industri og Pengevæsen har meget at sige, ser jeg en Fare for, at der kan oparbejdes en kunstig Beskyttelse for den indenlandske Industri. Man nægter Valuta til Varer, der kan fremstilles her i Landet, og skaber derved saadanne Tilstande, at Befolkningen henvises til hjemmeproducerede Varer, der muligvis vil være dyrere end de samme Varer paa det udenlandske Marked. Derved binder man Rigsdagen overfor den kommende Revision af Toldloven, binder den maaske saa haardt, at det vil blive vanskeligt for den Rigsdag,

som sidder til den Tid, at sprænge Baandene. Derfor vil jeg lægge megen Vægt paa, at hvis Rigsdagens Overvejelse resulterer i et lovfæstet Raad, som faar Magt og Myndighed til at disponere over Erhvervene her i Landet, at da ogsaa Forbrugerne bliver kraftigt repræsenteret i et saadant Raad og med Opmærksomhed følger Udviklingen og den Prisfordyrelse, som maatte blive en Følge af Raadets Bestemmelser.

Paa den anden Side kan det ikke nægtes, at der i saa unormale Tider er betydelige Fordele forbundet med en vis Koncentration; Fællesindkøb er i saadanne Tider billigere end spredte og konkurrerende Indkøb, og jeg ser, der kunde blive en Mulighed for gennem en saadan Koncentration at faa Handelen ledet ind paa andre Baner end nu, hvor den paa visse Omraader, som Følge af de vanskelige Forhold, helt er standset. Vi har her i Danmark for Øjeblikket sikkert staaende henvend 30 000 Arbejdsheste mere, end vi har Brug for. De repræsenterer ikke alene en meget stor Værdi til Eksport, men de fortærer ogsaa hver Dag betydelige Værdier, som med Fordel kunde være anvendte til Produktion af Varer, der kan eksporteres. Det vilde derfor være nyttigt ikke alene for vort Hovederhverv, men for hele Samfundet, hvis der kunde skabes en Mulighed for, at man kunde komme af med den overflødige Hestebestand. Men det kan ikke lade sig gøre, eftersom vort eneste Marked vel er Tyskland; og Salg til Tyskland kan ikke lade sig gøre, saa længe der er det Forhold mellem dansk og tysk Valuta, som der er nu. Thi dette Forhold er ikke det samme Landene imellem, som det er indenfor Landene selv. Den tyske Mark har langt større Købeevne i Tyskland end i Danmark, naar den omregnes efter den gældende Kurs.

Jeg kan derfor ikke se nogen anden Mulighed for Gennemførelsen af en saadan Handel, som ogsaa i betydelig Grad vilde bidrage til at forbedre var Handelsbalance, end at sætte alt ind paa at etablere en Byttehandel. Naar der her til Landet indføres Kul eller Kali fra Tyskland, betales disse Varer med Heste. Naar en Handelsmand her i Byen køber en Maskine til at pakke Te med f. Eks. og denne Maskine i danske Kroner koster 30 000, bør den betales med 15—20 Heste. Men dette kan ikke lade sig gøre, hvis man holder paa fri Handel og fri Omsætning paa dette Omraade, men kun, hvis man koncentrerer Handelen paa begge Sider, lader den gaa igennem snævre Porte og fastsætter fælles Priser, som man da har at rette sig efter.